

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. Š.**, bytom T., proti odporcovi **Ing. J. Š.**, bytom L., **o určenie výživného pre plnoleté dieťa**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9C 123/2009, takto

r o z h o d o l :

Návrhu odporcu na prikázanie veci Okresného súdu Martin sp. zn. 9C 123/2009 Okresnému súdu Lučenec **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

V konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9C 123/2009, podal odporca návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Lučenec. Návrh odôvodnil dostupnosťou tohto súdu, ako i skutočnosťou, že je pre neho finančne nákladné zúčastňovať sa pojednávani v Martine.

Navrhovateľ sa k návrhu odporcu na prikázaniu veci uviedol, že nesúhlasí aby bol predmetný spor postúpený Okresnému súdu Lučenec nakoľko odporca túto možnosť nevyužil už na prvom pojednávani a v priebehu nasledujúcich konaní bola táto možnosť zamietnutá. Poukázal nato, že odporca ktorý sa zdržiava v Bratislave má do Martina rovnako ďaleko resp. bližšie ako do Lučenca, preto považuje tento návrh zo strany odporcu za umelé predlžovanie konania.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázani veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Martin) a súdu, ktorému sa má vec

prikázať (Okresnému súdu Prešov). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 87 O.s.p.), ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Dôvodom pre výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také osobitné okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní veci iným než príslušným súdom. Návrh odporcu z takých okolností nevychádza. Odporca odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie veci výhradne dôvodmi spočívajúcimi v jeho osobe – vzdialenosťou svojho bydliska od sídla miestne príslušného súdu a finančnými nákladmi, ktoré mu sťažujú možnosť zúčastniť sa konania na miestne príslušnom súde. Uvedené okolnosti

nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu (napríklad že účastník konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Pokiaľ ide o finančné náklady odporcu a ich vplyv na (ne)možnosť zúčastňovať sa pojednávaniu na miestne príslušnom súde treba poukázať na možnosť aplikácie ustanovenia § 39 O.s.p., podľa ktorého môže úkony, ktoré by príslušný súd mohol urobiť len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami (vypočutie odporcu) alebo ktoré v jeho obvode nemožno urobiť, urobiť na dožiadanie iný súd.

Dôvody uvedené odporcom nie sú relevantné a nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Prikázanie veci Okresnému súdu Lučenec neprinesie oproti prejednaniu veci Okresným súdom Martin výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre účastníkov, ani nepovedie k výraznejšiemu zhošpodárneniu či urýchleniu konania. Pri rozhodovaní o prikázaní veci inému súdu z dôvodu vhodnosti tiež treba prihliadať na zachovanie rovnosti účastníkov, podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podstatné podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu preto nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana B a j á n k o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta